

Ministerie van Justitie

Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)

Postadres: Postbus 16502, 2500 BM DEN HAAG

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Afdeling DCM/AT
T.a.v. de heer
Postbus 20061
2500 EB 's-Gravenhage

Bezoekadres:
Bordewijklaan 62
2591 XR DEN HAAG
Error! Unknown document property name.4027
Fax **Error! Unknown document property name.**824

Unit	Directie Specialistische Diensten en Internationale Samenwerking (SDIS)
Concipiënt	Bureau Land en Taal
Datum	23 april 2010
Ons Kenmerk	INDUIT 10-699
Uw kenmerk	
Bijlagen	geen
Onderwerp	Definitief Concept Terms of Reference voor algemeen ambtsbericht Turkije

Hierbij zend ik u, onder verwijzing naar de afspraken hieromtrent tussen het ministerie van Justitie en het ministerie van Buitenlandse Zaken, een overzicht met aandachtspunten die met het oog op de beleidsvorming door de Minister van Justitie en de uitvoeringspraktijk van de IND bespreking behoeven in het door u uit te brengen ambtsbericht met betrekking tot de algemene situatie in Turkije.

Ik verzoek u de onderstaande onderwerpen te behandelen en in uw ambtsbericht expliciet melding te maken van reeds door u geschreven openbaar gemaakte (deel)ambtsberichten over Turkije.

1. Landeninformatie

Ik verzoek u de alhier genoemde onderwerpen zoveel mogelijk beknopt te vermelden en indien mogelijk te verwijzen naar een eerder algemeen ambtsbericht indien deze reeds aldaar aan de orde zijn geweest. Ik verzoek u relevante ontwikkelingen m.b.t. staatsinrichting wel te vermelden.

1.1. *Land en volk*, w.o. met betrekking tot talen:

1.1.1. Kunt u in het kort weergeven welke talen in Turkije worden gesproken en wat de officiële voertaal is?

1.2. Geschiedenis

1.3. Staatsinrichting

1.4. Politieke ontwikkelingen

1.4.1. Kunt u een beschrijving geven van de huidige politieke ontwikkelingen met betrekking tot de PKK?

1.4.2. Kunt u een beeld schetsen van de recente ontwikkelingen met betrekking tot de sluiting van de pro-Koerdische partij DTP en de nasleep van deze gebeurtenis?

1.4.3. Wat zijn de ontwikkelingen met betrekking tot de opvolger van de DTP-partij, de BDP?

1.4.4. Kunt u een beeld geven van de recente ontwikkelingen rond het Ergenekon-proces?

1.5. Veiligheidssituatie

- 1.5.1. Kunt u een actueel beeld geven van de veiligheidssituatie in Zuidoost-Turkije?
- 1.5.2. Kunt u informatie geven over de huidige situatie met betrekking tot gewelddadige incidenten tussen de PKK en de Turkse veiligheidstroepen?
- 1.5.3. Kunt u een beschrijving geven van de recente veiligheidssituatie in de stedelijke gebieden in Turkije?
- 1.5.4. Kunt u informatie geven over de actuele ontwikkelingen ten aanzien van de veiligheidssituatie in de grensgebieden met Irak en Syrië?
- 1.5.5. Kunt u de recente ontwikkelingen ten aanzien van de aanwezigheid van de PKK in Noord-Irak en de maatregelen van het Turkse leger tegen de aanwezigheid van de PKK beschrijven?
- 1.5.6. Kunt u de huidige situatie van dorpswachters in de Koerdische gebieden van Turkije beschrijven?
- 1.5.7. Kunt u de huidige situatie van PKK-informanten die in dienst zijn (geweest) van de inlichtingendienst MIT en JITEM beschrijven?
- 1.5.8. Zijn er ontwikkelingen met betrekking tot islamistische organisaties en bewegingen, met name Hizbullah, İBDA-C, Vasat, Hizbüt Tahrir, Hilafet Devleti (Kalifaatstaat/Kaplanbeweging)?
 - 1.5.8.1. Wat is de onderlinge samenhang van deze organisaties?
 - 1.5.8.2. Zijn er leden van deze organisaties vanwege hun lidmaatschap strafrechtelijk vervolgd en veroordeeld?
- 1.5.9. Zijn er ontwikkelingen met betrekking tot marxistisch-leninistische organisaties en partijen en de houding van de Turkse autoriteiten ten aanzien van deze organisaties en partijen, in het bijzonder de DHKP-C, MKP-HKO (voorheen TKP/ML-TİKKO)
- 1.5.10. Zijn er sinds de vorige verslagperiode ontwikkelingen met betrekking tot eerwraak?

2. Mensenrechten

Kunt u daar waar relevant aandacht besteden aan de positie van minderjarigen?

2.1. Waarborgen

- 2.1.1. Grondwet
- 2.1.2. Verdragen
- 2.1.3. Overigen nationale wetgeving
 - 2.1.3.1. In het Algemeen Ambtsbericht van 2009 staat vermeld dat het parlement in november 2007 een wetsvoorstel voor amendering van de nationaliteitswetgeving in behandeling heeft genomen maar dat dit wetsvoorstel nog niet is goedgekeurd door de parlementaire commissie en nog niet plenair besproken. Het gaat om de wijziging van art. 25 van de Nationaliteitswetgeving (wetnummer 403) Wat zijn de laatste ontwikkelingen op dit punt?
 - 2.1.3.2. Is er sprake van een overgangsregeling voor de wijziging van de nationaliteitswetgeving dan wel valt een bepaalde categorie onder de oude nationaliteitswetgeving?
 - 2.1.3.3. Wanneer verliest men de nationaliteit?
 - 2.1.3.4. Wat zijn de voorwaarden voor het herverkrijgen van de nationaliteit als men die verloren heeft?
 - 2.1.3.5. Is het mogelijk om vanuit het buitenland de Turkse nationaliteit aan te vragen, zo ja, op welke wijze?
- 2.1.4. Toezicht
 - 2.1.4.1. In het ambtsbericht van augustus 2009, pagina 43 beschrijft u de situatie van ngo's als "kwetsbaar". Zijn er in deze verslagperiode mensenrechtenactivisten strafrechtelijk vervolgd, zo ja, hoeveel en in welke omstandigheden verblijven zij op dit moment?
 - 2.1.4.2. Zijn de betrokkenen strafrechtelijk veroordeeld?
 - 2.1.4.3. Hebben medewerkers van mensenrechtenorganisaties belemmeringen ondervonden in hun functioneren, doordat administratieve maatregelen zijn genomen door de Turkse autoriteiten?

2.2. Naleving en schendingen

- 2.2.1. Vrijheid van meningsuiting
- 2.2.2. Vrijheid van vereniging en vergadering
- 2.2.3. Vrijheid van godsdienst
- 2.2.4. Bewegingsvrijheid
 - 2.2.4.1. Welke documenten kunnen gebruikt worden als identiteits- en reisdocument?

- 2.2.4.2. Kunt u een beschrijving geven van deze documenten (status, doel, geldigheidsduur)?
- 2.2.4.3. Bij welke instantie kunnen deze documenten worden aangevraagd en op welke wijze/procedure?
- 2.2.4.4. Vanaf welke leeftijd kunnen en/of moeten deze documenten worden aangevraagd?
- 2.2.4.5. Dient het aanvragen en ophalen van identiteitsdocumenten in persoon te gebeuren of kunnen derden ook hiervoor worden aangesteld?
- 2.2.4.6. Kunnen aanvragen voor bovengenoemde documenten vanuit het buitenland worden gedaan? Zo ja, op welke wijze/procedure?
- 2.2.4.7. Is het mogelijk om een duplicaat van de nûfuskaart aan te vragen? Zo ja, op welke wijze en bij welke instantie?
- 2.2.4.8. Is het mogelijk op een later tijdstip dan bij de aangifte van de geboorte een nûfuskaart aan te vragen? Zo ja, op welke wijze en bij welke instantie?
- 2.2.4.9. Bij welke instantie kan een rijbewijs worden aangevraagd en bij welke instantie en op welke wijze?
- 2.2.4.10. Worden er in het algemeen biometrische gegevens opgeslagen?
- 2.2.4.11. Is er een centrale database met vingerafdrukken? Zo ja, van welke personen worden hierin de vingerafdrukken geregistreerd?
- 2.2.4.12. Welke instantie is hiermee belast?
- 2.2.5. Rechtsgang
- 2.2.6. Arrestaties en detenties
 - 2.2.6.1. Met de geamendeerde politiewet van juni 2007 heeft de politie in Turkije ruimere bevoegdheden gekregen, zoals personen zonder aanleiding aanhouden en fouilleren (algemeen ambtsbericht, augustus 2009, pagina 64). Volgens Amnesty International zouden politieagenten ook ruimere bevoegdheid hebben gekregen gebruik te maken van dodelijke wapens (zie AI index: EUR44/005/2009, pagina 4).
 - 2.2.6.2. Zijn er gevallen bekend waarin van deze ruimere bevoegdheid gebruik is gemaakt in deze verslagperiode?
- 2.2.7. Mishandeling en foltering
- 2.2.8. Verdwijningen
- 2.2.9. Buitengerechtelijke executies en moorden
 - 2.2.9.1. Zijn er ontwikkelingen na de vondst van de lichamen van Koerden in Silopi en Cizre en de opgravingen die zijn begonnen naar massagraven van vermiste Koerden?
- 2.2.10. Doodstraf

3. Positie van specifieke groepen

Daar waar de situatie van minderjarigen in negatieve zin afwijkt van de situatie van andere leden van de bewuste groep (met uitzondering van de alleenstaande minderjarigen), verzoek ik u hierover te berichten.

3.1. Koerden

- 3.1.1. Kunt u een beeld schetsen van de huidige positie van de Koerdische bevolkingsgroep in Turkije?
- 3.1.2. Wat is de precieze inhoud van het 'Koerdisch Initiatief' van de Turkse premier Erdoğan op het gebied van uitbreiding culturele rechten voor Koerden en zijn hiervoor al concrete stappen gezet?
- 3.1.3. Wat zijn de laatste ontwikkelingen op het gebied van hervormingen in het onderwijs van de Koerdische taal?
- 3.1.4. Wat is de houding van de Turkse overheid ten aanzien van leden van de PKK en militant-linkse en radicaal islamitische organisaties?
 - 3.1.4.1. Worden marginale activiteiten voor de PKK en de hierboven genoemde organisaties ook strafbaar geacht? Zo ja, welke straffen worden voor deze activiteiten opgelegd?
 - 3.1.4.2. In het ambtsbericht van augustus 2009 meldt u dat er geen aanwijzingen zijn dat het enkele feit van familieverwantschap met een lid van- of veroordeelde wegens activiteiten voor de PKK leidt tot vervolging door de Turkse autoriteiten (pagina 70). Heeft het voorgaande tijdens de verslagperiode tot andere inzichten geleid?
 - 3.1.4.3. Is bekend hoe de enkele familieverwantschap niet leidt tot vervolging door de autoriteiten?
 - 3.1.4.4. In hoeverre lopen personen die hulp bieden aan PKK strijders en/of leden in de vorm van onderdak, voedsel en kleding het risico te worden vervolgd door de Turkse

autoriteiten?

3.1.4.5. Op grond van welke strafwetartikelen is het bieden van hulp aan PKK strijders strafbaar gesteld?

3.1.4.6. Zijn in de verslagperiode personen strafrechtelijk vervolgd vanwege het (enkele) feit dat zij hulp hebben geboden aan PKK strijders en/of leden?

3.1.5. Wat is de huidige situatie van DTP-leden sinds de recente sluiting van de partij?

3.1.5.1. Is lidmaatschap van de DTP-partij voldoende om strafrechtelijk vervolgd te worden in Turkije? Zo ja, welke straffen worden opgelegd op grond van dit feit?

3.1.5.2. Worden marginale activiteiten voor de DTP-partij door sympathisanten ook strafbaar geacht nu de DTP is verboden? Zo ja, welke straffen worden voor deze activiteiten opgelegd?

3.1.5.3. Welke straffen zijn er opgelegd aan de in december gearresteerde vooraanstaande DTP-leden en DTP-burgemeesters?

3.2. *Vrouwen*

Ik verzoek u een beknopte schets te geven van de positie van vrouwen en daarbij in het bijzonder aandacht te besteden aan de volgende vragen:

3.2.1. In welke mate zijn vrouwen vertegenwoordigd in (hogere) posities in het maatschappelijk leven?

3.2.2. In welke mate nemen zij aan politieke activiteiten deel en wat is hun rol daarin?

3.2.3. In hoeverre gelden voor vrouwen bijzondere gedrags- en kledingcodes die niet voor mannen gelden?

3.2.4. Bestaat voor vrouwen de mogelijkheid om aangifte te doen van (seksueel) geweld door derden of door overheidsfunctionarissen?

3.2.4.1. Zo ja, wordt deze mogelijkheid aangifte te doen in het algemeen in de praktijk ook geboden en wordt in het algemeen in de praktijk ook bescherming geboden?

3.2.4.2. Geldt dit ook als de dader de echtgenoot is?

3.2.4.3. Zo nee, kunnen vrouwen zich normaal gesproken elders in het land bij familie vestigen om zich aan het geweld te onttrekken?

3.2.4.4. Wat is in dat geval de positie van de betrokken vrouw?

3.2.5. Is er een andere mogelijkheid om bescherming te krijgen?

3.2.6. Zijn er opvangmogelijkheden (vanwege de overheid of particuliere instellingen) voor vrouwen die zich willen onttrekken aan het geweld?

3.3. *Homoseksuelen*

3.3.1. Is homoseksualiteit of is het verrichten van homoseksuele handelingen formeel en wettelijk strafbaar?

3.3.1.1. Zo ja, waaruit bestaat de wettelijk bepaalde bestraffing?

3.3.2. Wordt in Turkije daadwerkelijk strafvervolging ingezet tegen homoseksuelen?

3.3.3. Voeren de autoriteiten een actief vervolgingsbeleid tegen homoseksuelen?

3.3.4. Kan het bekend zijn van een (toegeschreven) homoseksuele geaardheid van een persoon in praktijk leiden tot onevenredige of discriminatoire bestraffing of tenuitvoerlegging van een straf die wordt opgelegd bij (strafrechtelijke)vervolging wegens een algemeen delict?

3.3.5. Ik verzoek u in te gaan op mogelijke gevallen van discriminatie van homoseksuelen door de autoriteiten en/of door medeburgers, voor zover geconstateerd kan worden dat die gevallen een dusdanige ernstige beperking van de bestaansmogelijkheden opleveren dat het onmogelijk is voor homoseksuelen om op maatschappelijk en sociaal gebied te functioneren. Indien homoseksuelen ernstige problemen van medeburgers ondervinden, met de gevolgen zoals hier bedoeld, bieden de autoriteiten daadwerkelijk bescherming hiertegen?

3.3.6. Wat is de maatschappelijke situatie van homoseksuelen, lesbiennes, biseksuelen en transgenders in de grote steden en buiten de grote steden?

3.3.7. Wat is de veiligheidssituatie van homoseksuelen, lesbiennes, biseksuelen en transgenders (met name ook met het oog op eengerelateerd geweld)?

3.3.7.1. Wordt er actief onderzoek gedaan naar 'hate-crimes' jegens deze groep en vindt er waar mogelijk strafvervolging plaats?

3.3.8. De afgelopen jaren hebben de Turkse autoriteiten verschillende rechtszaken geopend met als doel GLBT-organisaties te laten sluiten. Op dit moment loopt er in İzmir een zaak tegen de organisatie Black Pink (Pembe Siyah). Kunt u een beschrijving geven van de recente ontwikkelingen met betrekking tot deze organisaties?

3.3.8.1. Kunnen homoseksuelen, lesbiennes, biseksuelen en transgenders zich vrijelijk organiseren?

3.3.8.2. Kunnen homoseksuelen aangifte doen bij de betreffende Turkse autoriteiten van discriminatie of bedreiging?

3.4. *Alleenstaande minderjarigen*

- 3.4.1. Vanaf welke leeftijd is men wettelijk meerderjarig?
- 3.4.2. Vanaf welke leeftijd is men handelingsbekwaam?
- 3.4.3. Tot welke leeftijd geldt de leerplicht?
- 3.4.4. Bestaan er (overigens) specifieke bepalingen ten aanzien van minderjarigen die de leeftijd van 16 jaar bereiken?
- 3.4.5. Kan aan een minderjarige een zelfstandig reis- en/of identiteitsdocument worden verstrekt?
 - 3.4.5.1. Zo ja, vanaf welke leeftijd?
- 3.4.6. Kan een minderjarige deze documenten zelfstandig aanvragen of is instemming en/of begeleiding door een meerderjarige vereist?
- 3.4.7. Door wie en waar worden minderjarigen die niet langer opvang hebben bij de ouders (bijv. omdat deze zijn overleden) normaal gesproken opgevangen?
- 3.4.8. Zijn opvangthuizen voor minderjarigen aanwezig? Zo ja, welke?
- 3.4.9. Zijn er in het algemeen voldoende plaatsen beschikbaar?
- 3.4.10. Zijn er overheidsinstellingen belast met de opvang van alleenstaande minderjarigen in het algemeen en opvang van repatrianten in het bijzonder?
- 3.4.11. Zijn er ontwikkelingen te melden ten aanzien van de Social Services and Child Protection Agency (SHCEK) die, zoals gesteld in het ambtsbericht van augustus 2009, zou werken aan een systeem voor grote opvanghuizen?
- 3.4.12. Welke organisaties in Turkije (local partners, ngo's en dergelijke) kunnen een adequate opvangvoorziening (weeshuis) opzetten?
- 3.4.13. Werken de Turkse autoriteiten mee aan gedwongen terugkeer van alleenstaande minderjarige vreemdelingen?
- 3.4.14. Met welke autoriteiten moet gesproken worden over de terugkeer van alleenstaande minderjarige vreemdelingen en het realiseren van een adequate opvangvoorziening?
- 3.4.15. Welke ngo's zijn actief in de opvang van alleenstaande minderjarigen en waaruit bestaan hun activiteiten?
- 3.4.16. Is het mogelijk, gezien de sociale structuur van de Turkse samenleving, dat een minderjarige geen opvang bij familie en/of instellingen kan krijgen?
- 3.4.17. Indien een minderjarige geen opvang kan krijgen, geldt dit dan voor alle alleenstaande minderjarige vreemdelingen of alleen voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen van een bepaalde bevolkingsgroep?

3.5. *Dienstplichtweigeraars en desertie*

Ik verzoek u alhier een beschrijving te geven van het systeem van militaire dienstplicht.

- 3.5.1. Hoe worden dienstplichtigen gerekruteerd en opgeroepen?
- 3.5.2. Welke documenten worden aan dienstplichtigen verstrekt?
- 3.5.3. Wat is de normale dienstplichtperiode en zijn daar uitzonderingen op?
- 3.5.4. Zijn er uitstel-, vrijstelling- of afkoopregelingen?
 - 3.5.4.1. Zo ja, hoe worden deze toegepast?
- 3.5.5. Is dienstplichtweigeren en/of desertie formeel en wettelijk strafbaar?
 - 3.5.5.1. Zo ja, waaruit bestaat de wettelijk bepaalde bestraffing en wordt in Turkije daadwerkelijk strafvervolging ingezet tegen dienstplichtweigeraars en deserteurs?
- 3.5.6. Wat zijn in de praktijk de opgelegde straffen?
- 3.5.7. Voeren de autoriteiten een actief opsporings- en vervolgingsbeleid tegen dienstweigeraars en deserteurs?
- 3.5.8. Is in geval van strafrechtelijke vervolging op grond van dienstweigeren of desertie sprake van een onevenredige of discriminatoire bestraffing of tenuitvoerlegging van de straf wegens ras, religie, nationaliteit, lidmaatschap van een bepaalde sociale groep of politieke overtuiging?
 - 3.5.8.1. Zo ja, voor welke groep(en) geldt dat en waar bestaat dat uit?
- 3.5.9. Voor zover van toepassing wordt u verzocht de bepalingen, voorwaarden en daadwerkelijke toepassing/uitvoering in praktijk van regelingen voor gewetensbezwaren en/of regelingen voor het vervullen van een niet-militaire dienstplicht weer te geven.

4. **Migratieproblematiek**

4.1. *Migratiefactoren of -oorzaken*

- 4.1.1. Kunt u een feitelijke beschrijving geven van de ontheemden- en vluchtelingenstroom in en uit het land van herkomst.
- 4.1.2. Kunt u een actueel beeld schetsen over de situatie van de ontheemden- en

- vluchtelingenstroom in Turkije in vergelijking met de situatie in de vorige verslagperiode?
- 4.1.3. Kunt u een beeld geven van de huidige situatie van vluchtelingen en asielzoekers uit Irak, Iran en andere niet-Europese landen die zich aangemeld hebben bij de UNHCR in Turkije ofwel erkend zijn door de UNHCR in Turkije?
 - 4.1.4. Vaak worden personen die internationale bescherming behoeven, in Turkije gedetineerd. In welke omstandigheden verblijven zij in detentie?
 - 4.1.4.1. Hebben de UNHCR of andere organisatie de mogelijkheid deze gedetineerden te bezoeken?
 - 4.1.5. In het vluchtelingenkamp Mahmur in Noord-Irak verbleven ongeveer 11.000 Turkse vluchtelingen van Koerdische afkomst die in de jaren negentig de gewapende strijd tussen de PKK en het Turkse leger waren ontvlucht. Inmiddels proberen deze vluchtelingen terug te keren naar Turkije.
 - 4.1.5.1. Hoeveel vluchtelingen zijn inmiddels naar Turkije teruggekeerd? Hoe reageert de Turkse overheid op de hulp die de UNHCR biedt bij repatriëring van deze personen naar Turkije?
 - 4.1.5.2. Hoe is de houding van de Turkse overheid ten aanzien van deze terugkerende vluchtelingen?
 - 4.1.5.3. Hebben deze vluchtelingen, indien zij hun Turks staatsburgerschap zijn 'kwijtgeraakt' daadwerkelijk de mogelijkheid om hun Turks staatsburgerschap weer te herkrijgen?
 - 4.1.6. Wat is de situatie van Oeigoerse asielzoekers en vluchtelingen in Turkije?
 - 4.1.6.1. Kunt u een beeld schetsen van de huidige positie van Oeigoerse immigranten in Turkije?
 - 4.1.6.2. Kunnen Oeigoerse immigranten (niet-asielzoekers) een permanente verblijfsvergunning voor Turkije krijgen?
 - 4.1.6.3. Kunnen Oeigoeren, zoals vermeld in het ambtsbericht van 2009, nog steeds gemakkelijk in aanmerking komen voor het Turks staatsburgerschap en aan welke voorwaarden moeten zij voldoen om deze te krijgen?
 - 4.1.6.4. Lopen Oeigoeren, die in Turkije asiel hebben aangevraagd, het risico om teruggestuurd te worden naar China?
 - 4.2. *Opvang in de regio*
 - 4.2.1. Zijn er landen in de regio waar uit de praktijk blijkt dat vluchtelingen worden opgevangen?
 - 4.2.2. Zo ja, wat is de feitelijke situatie in deze landen?
 - 4.3. *Activiteiten internationale organisaties*
 - 4.3.1. Kunt u beknopt weergeven wat de activiteiten zijn van relevante internationale organisaties ten aanzien van het land van herkomst?
 - 4.3.2. Kunt u aangeven wat het standpunt is van de UNHCR t.a.v. terugkeer van afgewezen asielzoekers uit Turkije?

Indien u vragen heeft over bovengenoemde aandachtspunten kunt u contact opnemen met Bureau Land en Taal.

De Minister van Justitie,
 Namens deze,
 Het hoofd van de Immigratie- en Naturalisatiedienst,
 Namens deze,

(waarnemend Directeur Specialistische Diensten en Internationale Samenwerking)